

ANDELSBANKENS BOLAGSSTYRNING

Bakgrund

Hörnstenarna för bolagsstyrningen utgörs av öppenhet, tillförlitlighet och säker informationsgång. Kreditinstituten ska ha bolagsstyrningssystem som med beaktande av deras särdrag är vältäckande och rimliga. Fördelningen av behörigheter och ansvar mellan kreditinstitutets olika organ måste vara tydlig.

Koncessionen är en förutsättning för kreditinstitutsverksamheten. En central förutsättning för verksamheten att kreditinstitutet har en tillförlitlig ledning som är lämplig för uppdraget och yrkesskicklig. Dessutom ska kreditinstitutet ha en intern styrning som möjliggör en effektiv riskhantering, en tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem.

Bolagsstyrning innebär att företagets interna rutiner regleras. Den bygger främst på självreglering, trots att grundprinciperna finns i lagstiftningen.

Eftersom andelsbanken är ett andelslag är dess grunduppgift att ge sina ägarkunder förmåner och tjänster. Det centrala i andelsbankens bolagsstyrning är att se till ägarkundernas fördel utan att äventyra kontinuiteten och stabiliteten i andelsbankens verksamhet.

I rekommendationerna om andelsbankens bolagsstyrning beaktas rekommendationen om bolagsstyrningssystem för börsbolag till den del som det är befogat med hänsyn till särdragen hos andelsbankernas andelslagsform.

OP Andelslags förvaltningsråd har fastställt de här rekommendationerna 4.2.2015.

Rättigheter hos andelsbankens medlemmar

Andelsbankens verksamhet baserar sig på principen en medlem – en röst. Medlemmarna utövar sin rösträtt i val av andelsbankens fullmäktige, som mångsidigt ska företräda medlemmarna. I banker som inte har fullmäktige har andelsbankens medlemmar rätt att utöva sin rösträtt vid andelsstämman.

Andelsbankens medlemmar har enligt lagen om andelslag lika rättigheter. Fullmäktige, andelsstämman eller bankens förvaltningsorgan får inte fatta beslut eller vidta någon åtgärd som skulle kunna ge en medlem eller någon annan en otillbörlig fördel till nackdel för andelsbanken eller en annan medlem.

Till medlemmar kan enligt andelsbankens stadgar ansluta sig fysiska och juridiska personer. Beslutet om godkännande av en medlemsansökan ska fattas av styrelsen eller i enlighet med

ett beslutsförfarande som godkänts av styrelsen. Enligt grunderna för godkännande av medlemsansökningar ska de personer som lämnat en medlemsansökan behandlas lika.

En medlem i en andelsbank har rätt att avgå ur andelsbanken.

En medlem kan också uteslutas, om medlemmen

- inte har uppfyllt de skyldigheter gentemot andelsbanken som följer av medlemskapet,
- inte har uppfyllt sina förbindelser gentemot andelsbanken,
- har förorsakat andelsbanken avsevärd skada eller annars uppenbart har handlat i strid med dess intressen och syften eller har försatts i konkurs eller
- om medlemmen inte har anlitat andelsbankens tjänster under det år som har föregått uteslutningen.

En medlem har rätt att få beslutet om uteslutning underställt fullmäktigesammanträdet eller andelsstämman för granskning.

Rekommendationer om fullmäktige och andelsstämma

Medlemmarna äger andelsbanken. De utövar sin beslutanderätt enligt principen en medlem - en röst antingen genom att delta i andelsstämman eller genom att välja en företrädare till andelsbankens fullmäktige.

Fullmäktigesammanträdet har i andelsbankerna samma beslutanderätt och uppgifter som andelsstämman.

Ordinarie fullmäktigesammanträde eller andelsstämma hålls en gång om året och vid behov kan extra sammanträde eller stämmor arrangeras.

Rekommendation 1

I en andelsbank utövas medlemmarnas beslutanderätt av ett fullmäktige som väljs av medlemmarna eller, om andelsbanken inte har ett fullmäktige som valts av medlemmarna, av andelsstämman.

Fullmäktigemodellen är en förvaltningsmodell som följer OP Gruppens strategi. Ett fullmäktige främjar medlemsdemokratien bland andelsbankens medlemmar och aktiverar medlemmarna. Antalet medlemmar som deltar i andelsstämmorna varierar. I ett fullmäktigebaserat system har varje medlem rösträtt i valet av andelsbankens fullmäktige, som mångsidigt företräder medlemskåren.

Vid valet av fullmäktige används en kombination av poströstning och en elektronisk val-tjänst, varvid medlemmarna lättare kan påverka förvaltningen av sin andelsbank oberoende av boningsort. Utgångspunkten är att andelsbankernas fullmäktige ska väljas vid samma tidpunkt i hela OP Gruppen.

Valbar i fullmäktigeval är enligt andelsbankens stadgar varje medlem med gott anseende, som anlitar andelsbankens tjänster och som inte tjänstgör för banken eller ett företag som

hör till dess koncern. Valbara är inte ledamöter i andelsbankens styrelse eller förvaltningsråd under den tid som uppdraget pågår och de fem år som följer efter att uppdraget upphört. Stadgebestämmelsen säkerställer att en ledamot i fullmäktige inte deltar i behandlingen och beslutsfattandet kring ett ärende som gäller ansvarsfrihet för ledamoten eller i övrigt i bedömningen av den egna verksamheten.

Lämpligheten för inval i fullmäktige hos en person som är anställd på annat håll i OP Gruppen ska bedömas på basis av den ifrågavarande personens arbetsuppgift och ställning.

Det är rekommendabelt att det antal ledamöter som väljs till fullmäktige beror på antalet medlemmar i banken enligt följande:

Medlemmar i andelsbanken	Ledamöter i fullmäktige
25 000 eller fler	40-60
10 000-24 999	30-50
5 000-9 999	25-40
under 5 000	20-35

Rekommendation 2

En förvaltningsrådsledamot ska få tillräckligt med information om de ärenden som behandlas redan före fullmäktigesammanträdet.

Fullmäktigeledamöterna ska vid behov, utöver den information som lagen förutsätter, få ytterligare information om de ärenden som behandlas vid sammanträdet. Med förhandsinformationen kan fullmäktigeledamöterna förbereda sig för sammanträdet och ställa frågor vid det.

De handlingar som enligt lagen om andelslag ska hållas framlagda finns tillgängliga på andelsbankens nätsidor på adressen op.fi.

Rekommendation 3

Fullmäktigesammanträdet ska ordnas så att fullmäktigeledamöterna effektivt kan utöva sina ägar rättigheter.

Ett fullmäktigesammanträde ska ordnas på en plats och vid en tidpunkt som gör det möjligt för så många fullmäktigeledamöter som möjligt att delta i sammanträdet.

Rekommendation 4

Vid ett fullmäktigesammanträde ska utöver bankens verkställande direktör närvara förvaltningsrådets och styrelsens ordföranden samt ett tillräckligt antal styrelseledamöter.

Då verkställande direktören, ordförandena för förvaltningsrådet och styrelsen samt styrelseledamöter är närvarande, är det möjligt för fullmäktigeledamöterna och bankens ledning att föra en dialog och fullmäktigeledamöterna får en möjlighet att ställa frågor.

Revisorn ska närvara vid sammanträdet åtminstone, om det är nödvändigt på grund av förändringar i bankens finansiella ställning eller annars på grund av de ärenden som ska be-

4.2.2015

handlas.

Det är rekommendabelt att de nödvändiga personuppgifterna, såsom utbildning, yrke och centrala förtroendeuppdrag, för en person som för första gången kandiderar till förvaltningsrådet presenteras vid det sammanträde som beslutar om valet.

Rekommendationer om förvaltningsrådet

En andelsbank ska ha ett förvaltningsråd som består av ledamöter som väljs vid ett fullmäktigesammanträde / en andelsstämma.

Bestämmelser om förvaltningsrådets uppgifter finns i lagen om andelslag och andelsbankens stadgar.

Enligt lagen om andelslag ska förvaltningsrådet övervaka styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av andelsbanken. Enligt andelsbankens stadgar ska förvaltningsrådet ge fullmäktige/andelsstämman ett utlåtande om bokslutet.

Rekommendation 5

En andelsbank ska ha ett förvaltningsråd som övervakar styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av banken.

Av andelslagsformen följer att ett förvaltningsråd passar väl för en andelsbank. För det talar också det att uppgifterna inte omfattar endast förvaltningsrådets tillsynsroll. Förvaltningsrådet ska säkerställa att ägarstyrningen fungerar och det ska företräda medlemmarna i andelsbankens förvaltning. Ett förvaltningsråd avspeglar också den lokala närvaron som är viktig för andelsbanken. Förvaltningsrådets regionala roll accentueras speciellt i andelsbanker med stora verksamhetsområden och andelsbanker som uppkommit genom många fusioner.

Det är rekommendabelt att det antal ledamöter som väljs till förvaltningsrådet beror på antalet medlemmar i banken enligt följande:

Medlemmar i andelsbanken	Ledamöter i förvaltningsrådet
Över 25 000	15-24
10 000-24 999	15-21
5 000-9 999	12-18
under 5 000	9-15

I enlighet med andelsbankens stadgar ska förvaltningsrådet fastställa ett reglemente för andelsbankens verksamhet i frågor som är vittsyftande eller principiellt viktiga samt för arbetsfördelningen mellan förvaltningsrådet, styrelsen och verkställande direktören. Förvaltningsrådet kan utöver det här ge styrelsen anvisningar också i andra frågor som är vittsyftande eller principiellt viktiga.

Enligt stadgarna hör till förvaltningsrådets viktigaste uppgifter dessutom följande:

- välja ledamöterna till styrelsen och verkställande direktören samt fastställa arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören
- fastställa principerna för bankens interna kontroll, riskhantering och kapitalutvärdering i enlighet med centralinstitutets anvisningar
- ge ett utlåtande om bokslutet och verksamhetsberättelsen
- fastställa antalet fullmäktigeledamöter, om banken har ett fullmäktige
- utse revisionsutskottet och centralvalnämnden.

I en förvaltningsmodell där verkställande direktören är ledamot i styrelsen, ska verkställande direktören väljas av förvaltningsrådet. Eftersom förvaltningsrådet väljer styrelse och verkställande direktören är ledamot i styrelsen, är det befogat att förvaltningsrådet också väljer verkställande direktör.

Förvaltningsrådets roll vid val av styrelseledamöter kan motiveras med att ägarstyrningen i ett företag i andelslagsform säkerställs genom det.

Valbar till förvaltningsrådet är enligt andelsbankens stadgar inte en ledamot i andelsbankens styrelse eller andelsbankens verkställande direktör under den tid som uppdraget pågår och de fem år som följer efter att uppdraget upphört och inte heller en person som tjänstgör för andelsbanken eller ett företag som hör till dess koncern. På grund av förvaltningsrådets tillsynsuppgift och roll som det organ som beslutar om valet av styrelse och verkställande direktör, ska lämpligheten för inval i fullmäktige hos en person som är anställd på annat håll i OP Gruppen ur oberoendesynvinkel bedömas från fall till fall med beaktande av personens ställning och arbetsuppgifter.

Enligt stadgarna är det förbjudet för en ledamot i förvaltningsrådet att höra till förvaltningen i ett företag som inte hör till OP Gruppen och som verkar i samma bransch som OP Gruppen (såsom kreditinstitut, försäkringsbolag, värdepappersföretag, betalningsinstitut eller fastighetsförmedlingsrörelser), fränsett OP Gruppens strategiska samarbetspartner. Med medlemskap i förvaltningen avses medlemskap i förvaltningsråd och styrelse samt verkställande direktörs uppgifter.

Den rekommenderade maximitiden för skötseln av samma uppdrag i förvaltningsrådet är nio (9) år. Som olika uppdrag betraktas medlemskap i förvaltningsrådet samt ordförandeskap och vice ordförandeskap i förvaltningsrådet. Syftet med rekommendationen som gäller maximitiden i ett och samma uppdrag är att främja arbetsrotation hos medlemmarna av ledande organ och på så vis samla mångsidig kompetens för olika uppdrag hos medlemmarna av de ledande organen. Om maximitiden för ett uppdrag hos en ledamot i förvaltningsrådet uppnås under pågående mandattid, får ledamoten dock kvarstå i sitt uppdrag till slutet av mandattiden.

Förvaltningsrådets uppgifter och sammansättning offentliggörs som en del av beskrivningen av andelsbankens bolagsstyrning.

Rekommendationer om styrelsen

Styrelsen ska med stöd av den allmänna behörigheten enligt lagen om andelslag och bankens stadgar se till att förvaltningen av och verksamheten i banken är ändamålsenligt organiserad samt leda bankens verksamhet. Styrelsen svarar för bankens strategiska ledning

4.2.2015

samt styr och övervakar bankens verkställande ledning. Till styrelsens behörighet hör de ärenden som inte enligt lag och bankens stadgar hör till verkställande direktören, förvaltningsrådet eller till fullmäktige eller andelsstämman.

Styrelsen ska godkänna rutinerna för bankens riskhantering och målen för affärsrörelsen samt se till att efterlevnaden av dem sker tillförlitligt. Styrelsen ska se till att de interna kontrollsystemen är tillförlitliga.

Rekommendation 6

En andelsbank ska ha ett skriftligt reglemente för sin verksamhet, och det centrala innehållet i det ska offentliggöras.

I andelsbankens reglemente fastställs styrelsens viktigaste uppgifter och verksamhetsprinciper. Reglementet främjar ett effektivt styrelsearbete. De centrala delarna av reglementet ska offentliggöras i beskrivningen av andelsbankens bolagsstyrning

I reglementet ska också fastställas arbetsfördelningen mellan bankens styrelse och verkställande direktör.

Rekommendation 7

En andelsbank ska offentliggöra antalet styrelsesammanträden som hållits under en räkenskapsperiod samt i hur många sammanträden respektive ledamot har deltagit.

Med de här uppgifterna kan bankens medlemmar bedöma hur effektivt styrelsearbetet är.

Antalet styrelsesammanträden som hållits under en räkenskapsperiod och hur ledamöterna deltagit i dem ska offentliggöras i beskrivningen av andelsbankens bolagsstyrningssystem.

Rekommendation 8

Styrelsen ska årligen bedöma sitt arbete och sina arbetsmetoder.

Lagstiftningen kräver att sammansättningen hos ett kreditinstituts styrelse och styrelsens arbete ska bedömas regelbundet. Styrelsen ska årligen utföra en självbedömning med OP Gruppens bedömningsmodell.

Rekommendation 9

Till styrelsen ska varje år väljas det antal ledamöter som skötseln av styrelsens uppgifter kräver (3-7).

En förutsättning för effektivt styrelsearbete är att styrelsen som helhet sett har tillräcklig sakkunskap. Å andra sidan kan ett för stort antal ledamöter försvåra styrelsearbetet.

Förvaltningsrådet ska regelbundet övervaka styrelsens och styrelseledamöternas verksamhet. För att övervakningen ska vara effektiv, krävs att styrelseledamöterna utvärderas och väljs årligen. Det är skäl att med de årliga valen trygga att styrelsearbetet är stabilt och kontinuerligt.

För att försäkra sig om att styrelsens arbete är effektivt och yrkesskickligt måste styrelsens sammansättning planeras på lång sikt. Vid planeringen måste man särskilt beakta att styrel-

sens kunskap om och erfarenhet av bankens affärsrörelse och dess risker är tillräcklig och mångsidig med hänsyn till styrelsens uppgifter.

Banken måste använda tillräckliga resurser för att utbilda styrelseledamöterna.

Vid valet av styrelseledamöter ska uppmärksamhet också fästas vid att styrelsen ibland ska få nya ledamöter. För att säkerställa att styrelsearbetet är kontinuerligt och för att dra nytta av kunskapspotentialen förutsätts å andra sidan att också långvarigare ledamöter är företrädare i styrelsen.

Nomineringskommittén har en central roll då det gäller att bedöma styrelsens sammansättning.

Det är rekommendabelt att en person som för första gången står på förslag till styrelsen personligen presenterar sig vid det förvaltningsrådssammanträde som beslutar om valet. Det är rekommendabelt att de personuppgifter som är nödvändiga för beslutet om valet, såsom utbildning, yrke och centrala förtroendeuppdrag, meddelas redan i förvaltningsrådets möteskallelse.

Eftersom förvaltningsrådets uppgift är att övervaka styrelsen, kan förvaltningsrådets ordförande delta i styrelsens sammanträden under behandlingen av frågor som med beaktande av bankens verksamhet är vittsyftande eller principiellt viktiga eller som gäller bankens tillsyn. Förvaltningsrådets ordförande kan dock inte delta i styrelsens beslutsfattande.

Rekommendation 10

De kandidater som gett sitt samtycke till att bli styrelseledamöter ska offentliggöras i förvaltningsrådets möteskallelse, om förslaget kommer från nomineringskommittén. Förvaltningsrådsledamöterna ska informeras separat om kandidater som ställts upp efter det att möteskallelsen avsänts.

Målet är att förvaltningsrådsledamöterna informeras om kandidaterna i god tid före det förvaltningsrådssammanträde som beslutar om valet. Till möteskallelsen ska fogas förslaget om ledamöter till styrelsen och de uppgifter om kandidaterna som nämns i rekommendation 14.

Rekommendation 11

Den som väljs till styrelseledamot ska vara tillförlitlig, ha gott anseende, vara lämplig för uppdraget samt ha tillräcklig sakkunskap och möjlighet att lägga ner tillräckligt med tid för att sköta uppdraget. Andelsbanken ska ge den som kandiderar till styrelsen tillräckliga uppgifter om bankens verksamhet.

Andelsbanken ska se till att de som ansvarar för ledningen av banken är tillförlitliga och har gott anseende, lämpliga för uppdraget och yrkeskunniga. De måste ha tillräcklig kunskap och erfarenhet av bankens affärsrörelse, riskerna i affärsrörelsen och ledning av banker.

Med tanke på effektiviteten i verksamheten är det viktigt att styrelsen består av sakkunniga ledamöter med en mångsidig erfarenhet som kompletterar varandra. Kravet på sakkunskap i styrelsen ska bedömas kollektivt. Då styrelseledamöterna väljs måste speciell uppmärksamhet fästas utöver på tillförlitlighet, gott anseende, lämplighet och sakkunskap också på det att båda könen är tillräckligt företrädare i styrelsen.

Nya styrelseledamöter ska ges handledning om bankens verksamhet och omvärlden med OP Gruppens utbildningshelhet för utveckling av de förtroendevaldas kompetens. Styrelseledamöterna ska få all information om bankens verksamhet som behövs för uppdraget.

Rekommendation 12

Styrelseledamöterna ska vara ojäviga. Majoriteten av ledamöterna ska vara oberoende av andelsbanken.

Styrelsens uppgift är att styra och övervaka bankens verkställande ledning. En förutsättning för uppdraget är att majoriteten av styrelseledamöterna är oberoende av banken.

En styrelseledamot är inte oberoende av banken, om

- ledamoten har ett anställnings- eller tjänsteförhållande till banken eller om ledamoten under de tre senaste åren innan styrelseuppdraget började haft ett anställnings- eller tjänsteförhållande till banken,
- ledamoten är eller under de fem senaste åren har varit revisor för banken eller bolagspartner till revisorn eller om ledamoten är eller under de fem senaste åren har varit bolagspartner till eller anställd hos den revisionssammanslutning som fungerat som revisor för banken
- ledamoten av banken eller personer i dess verkställande ledning får en ersättning, som inte är liten, för uppgifter som inte ansluter sig till styrelseuppdraget eller för annan rådgivning (t.ex. konsultuppdrag)
- ledamoten hör till den verkställande ledningen i ett annat företag som står i ett sådant kund-, leverantörs- eller samarbetsförhållande till banken som är viktigt för det andra företaget,
- ledamoten har ett sådant viktigt personligt kundförhållande till banken (t.ex. skuldförhållande) som kan äventyra ledamotens oberoende
- ledamoten hör till den verkställande ledningen i ett företag, vars styrelseledamot hör till bankens verkställande ledning (motsatt tillsynsrelation).

Oberoendet ska bedömas genom en totalbedömning av varje enskilt fall. Utöver de omständigheter som nämnts ovan kan man anse att en ledamot inte är oberoende av banken, om det finns någon annan omständighet som kan inverka på styrelseledamotens förmåga att oavhängigt fatta beslut, såsom att någon av ledamotens närstående på något av de ovan nämnda sätten är beroende av banken. En ledamot är inte heller oberoende då den omfattas av ett ersättningssystem som är bundet till bankens resultat. Styrelsemedlemskapet för en person som är anställd på annat håll i OP Gruppen ska ur oberoendesynvinkel bedömas med beaktande av personens ställning och arbetsuppgifter.

Enligt andelsbankens stadgar får inte andra personer än verkställande direktören som tjänstgör för andelsbanken eller dess koncern vara styrelseledamöter. En verkställande direktör får dock inte fungera som styrelseledamot under de fem år som följer efter att uppdraget upphört.

Enligt stadgarna är det förbjudet för en styrelseledamot att höra till förvaltningen i ett företag som inte hör till OP Gruppen och som verkar i samma bransch som OP Gruppen (såsom kreditinstitut, försäkringsbolag, värdepappersföretag, betalningsinstitut eller fastighetsförmedlingsrörelser), fränsett OP Gruppens strategiska samarbetspartner. Med medlemskap i

förvaltningen avses medlemskap i förvaltningsråd och styrelse samt verkställande direktörs uppgifter.

Rekommendation 13

Styrelsen ska bedöma ledamöternas oberoende och offentliggöra vem av dem som är oberoende. En styrelseledamot ska ge styrelsen tillräckliga uppgifter för att bedöma sin kompetens och sitt oberoende samt meddela förändringar i uppgifterna.

Styrelsen ska årligen bedöma hur oberoende ledamöterna är. Om majoriteten av styrelseledamöterna inte är oberoende, ska banken offentliggöra varför banken har en sådan styrelsesammansättning. Dessutom ska banken offentliggöra vilka av styrelseledamöterna som är oberoende.

Rekommendation 14

En bank ska offentliggöra följande uppgifter om styrelseledamöterna: namn, födelseår, utbildning, huvudsyssla, viktigaste arbetserfarenhet, tidpunkt då styrelseuppdraget började och viktiga samtidiga och avslutade förtroendeuppdrag.

På basis av de här uppgifterna är det möjligt att bedöma styrelseledamöternas kompetens och verksamhetsförutsättningar.

Förtroendeuppdrag som upphört under de senaste fem åren ska nämnas. Om det är fråga om betydande förtroendeuppdrag på riksplanet, kan man också nämna uppdrag som upphört inom de senaste fem åren.

Rekommendationer om förvaltningsrådets utskott

Till följd av förvaltningsrådets omfattning rekommenderas att andelsbankernas förvaltningsråd har utskott.

Olika utskott gör det möjligt för utskottsledamöterna att fördjupa sig i de ärenden som behandlas effektivare än hela förvaltningsrådet. Utöver permanenta utskott kan tillfälliga utskott tillsättas vid behov för att sköta ett visst uppdrag (t.ex. för att bereda valet av verkställande direktör).

Förvaltningsrådet ska fastställa de viktigaste uppgifterna och verksamhetsprinciperna för de utskott det tillsatt i en skriftlig arbetsordning. Huvudpunkterna i arbetsordningen och antalet sammanträden som utskotten hållit under en räkenskapsperiod ska offentliggöras i andelsbankens bolagsstyrningsrapport.

Utskotten saknar självständig beslutanderätt, de rapporterar sitt arbete till förvaltningsrådet.

Andelsbankerna kan ha medlems- och regionkommittéer samt kontorsnämnder. De här organen har ingen juridisk beslutanderätt och styrelsen eller bankens andra organ kan inte delegera sina uppgifter till dem. Via kommittéer och nämnder kan kundernas åsikter beaktas i större utsträckning i bankens verksamhet, t.ex. vid utvecklingen av tjänster. Kommittéerna och nämnderna behandlar inte uppgifter som omfattas av banksekretess, försäkrings- eller affärshemlighet.

Rekommendation 15 En andelsbanks förvaltningsråd ska ha ett revisionsutskott. Till revisionsutskottet ska väljas minst två och högst fyra ledamöter. Revisionsutskottet ska ha tillräcklig sakkunskap för uppdraget. Ledamöterna i revisionsutskottet ska vara oberoende av banken.

Revisionsutskottet har bättre möjligheter än hela förvaltningsrådet att fördjupa sig i andelsbankens riskhantering och kapitalutvärdering, ekonomi och tillsyn samt att sköta kontakterna med revisorerna och internrevisionen.

Andelsbanken ska ha en separat av förvaltningsrådet fastställd arbetsordning om förvaltningsrådets revisionsutskotts verksamhet och sammansättning.

Rekommendation 16

En andelsbank ska ha en nomineringskommitté som består av ledamöter från olika förvaltningsorgan samt av företrädare för medlemskåren.

Ett organ med ett mindre antal ledamöter har bättre möjligheter att fördjupa sig i kandidaterna och sköta beredningen av valprocessen effektivt.

Det ska bestå av företrädare för medlemskåren från fullmäktige samt medlemmar av förvaltningsorgan från förvaltningsrådet och styrelsen. Om andelsbanken inte har ett fullmäktige, ska utöver ledamöter i förvaltningsrådet och styrelsen väljas företrädare för andelsbankens medlemmar.

Andelsbanken ska ha en separat arbetsordning för nomineringskommitténs verksamhet och sammansättning.

Då valet av förtroendevalda bereds ska man beakta kraven i lagstiftningen, myndigheternas föreskrifter och de här principerna.

För valet av verkställande direktör ska tillsättas ett tillfälligt beredande utskott som utöver de ledamöter som bankens styrelse valt inom sig består av förvaltningsrådets ordföranden.

Verkställande direktören ska inte vara ledamot i det utskott som bereder valet av verkställande direktör.

Rekommendationer om verkställande direktören och ledningsgruppen

En andelsbanks verkställande direktör ska sköta bankens dagliga förvaltning i enlighet med styrelsens anvisningar och bestämmelser.

Åtgärder som med beaktande av bankens verksamhet är ovanliga eller av stor betydelse får verkställande direktören vidta endast om styrelsen har bemyndigat direktören till det. Verkställande direktören ska se till att bankens bokföring är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska svara för den operativa ledningen av banken. Verkställande direktören kan biträdas av en ledningsgrupp som inte har en officiell bolagsrättslig ställning

och inte heller formell beslutanderätt.

Rekommendation 17

Verkställande direktören kan ingå i bankens styrelse, men kan inte vara dess ordförande eller vice ordförande.

Om verkställande direktören också skulle vara ordförande för styrelsen, skulle för mycket makt koncentreras till en och samma person samtidigt som de olika organens uppgifter och ansvar skulle bli diffusa.

Med undantag av verkställande direktören kan bankens övriga anställda inte vara ledamöter av bankens styrelse.

Rekommendation 18

Villkoren för verkställande direktörens tjänsteförhållande ska fastställas i ett skriftligt direktörsavtal som styrelsen ska godkänna.

En förutsättning för verkställande direktörens ställning i banken är att villkoren för tjänsteförhållandet är godkända av styrelsen.

Rekommendation 19

En andelsbank ska uppge verkställande direktörens personuppgifter.

För verkställande direktören ska offentliggöras motsvarande uppgifter som för styrelseledamöterna. (se rekommendation 14).

Rekommendation 20

En andelsbank ska offentliggöra ledningens organisation. Om banken har en ledningsgrupp, ska banken offentliggöra dess sammansättning och uppgifter samt ledamöternas ansvarsområden.

Ledningsgruppens främsta uppgift är att bistå bankens verkställande direktör i ledningen av banken.

En bank ska offentliggöra ledningsgruppens sammansättning och i samband med det redogöra för att ledningsgruppen har en operativ karaktär som skiljer den från de juridiska organen.

Rekommendation 21

En andelsbank ska uppge personuppgifter för ledamöterna i ledningsgruppen. Om banken saknar ledningsgrupp, ska banken bestämma vilka personer i den övriga ledningen som uppgifter ska offentliggöras om.

För ledamöterna i ledningsgruppen eller personerna i den övriga ledningen ska offentliggöras motsvarande uppgifter som för styrelseledamöterna. (se rekommendation 14).

Rekommendationer om ersättningar

Målet för ersättningssystemet är att påverka de personer som systemet omfattar så att före-

4.2.2015

taget uppnår de mål som det ställt utan att ge avkall på riskhanteringen. Andelsbanken ska iaktta OP Gruppens rekommendationer om ersättningar. På grund av den genomsjkinlighet och öppenhet som är en väsentlig del av bolagsstyrningen är det viktigt att ägarna också kan få uppgifter om ersättningarna.

I ersättningarna ska beaktas det ansvar som ingår i uppdraget samt den sakkunskap och arbetsmängd som det kräver.

Centralinstitutets förvaltningsråd ska godkänna gruppens principer för ersättningar, besluta om det långsiktiga ersättningssystemet och om övriga principiella frågor om ersättningar på grupplanet.

Rekommendation 22

En andelsbank ska offentliggöra styrelseledamöternas och förvaltningsrådsledamöternas arvoden och övriga förmåner från styrelse-, förvaltningsråds- och utskottsarbetet för en räkenskapsperiod.

Av arvodena ska i bokslutsnoterna offentliggöras grunden för arvodet och det totala beloppet av de arvoden som erhållits under räkenskapsperioden.

Grunden för styrelse- och förvaltningsrådsordförandenas arvoden är en månatlig eller årlig ersättning och utöver den ett mötesarvode. För övriga ledamöter i styrelsen och förvaltningsrådet är ett mötesarvode grunden för arvodet. Till styrelseledamöterna kan också betalas ett månatligt arvode.

Arvodets belopp ska uppges genom att konstatera att styrelse- och förvaltningsrådsordförandenas arvoden under räkenskapsperioden uppgick till sammanlagt x euro och arvodena till ledamöterna i styrelsen och förvaltningsrådet under räkenskapsperioden uppgick till sammanlagt y euro.

Rekommendation 23

En andelsbank ska offentliggöra grunderna och beslutsordningen för det ersättningsystem som gäller bankens verkställande direktör och övriga ledning samt följande omständigheter som gäller verkställande direktörens tjänsteförhållande:

- löner och övriga förmåner för räkenskapsperioden,
- pensionsålder och pensionsgrunder, om en separat överenskommelse finns om dem
- uppsägningstid, lön för uppsägningstiden och andra eventuella uppgifter om ersättningar som kan fås på basis av en uppsägning.

Uppgifterna ska offentliggöras i noterna till bokslutet.

Intern kontroll, riskhantering och internrevision

Målet med den interna kontrollen, riskhanteringen och kravet på intern styrning är att säkerställa att andelsbankens verksamhet är effektiv och lönsam, att bankens risker står i proport-

ion till dess tillgångar samt att informationen är tillförlitlig och att bestämmelserna och de verksamhetsprinciper som överenskommit iakttas. Genom internrevisionen kan man intensifiera den tillsynsplikt som styrelsen har.

Rekommendation 24

En andelsbank ska fastställa verksamhetsprinciper för den interna kontrollen.

En andelsbanks förvaltningsråd ska fastställa principerna för intern kontroll, riskhantering och kapitalutvärdering samt övervaka verksamheten vid banken och koncernen.

Styrelsen ska fastställa interna rutiner och instruktioner för intern kontroll och riskhantering, svara för att riskhanteringssystemen är tillräckliga, fastställa målen för affärsrörelsen, riskgränserna för riskhanteringsförmågan och olika riskslag samt övervaka och regelbundet följa upp bankens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskläge.

Den verkställande ledningen ska svara för att den interna kontrollen och riskhanteringen läggs upp i enlighet med överenskomna principer och instruktioner samt regelbundet rapportera för styrelsen om bankens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskläge.

Rekommendation 25

En andelsbank ska offentliggöra enligt vilka principer bankens riskhantering är upplagd.

Principerna för uppläggningsen av OP Gruppens riskhantering offentliggörs årligen i OP Gruppens årsredovisning. Andelsbankernas riskhantering är upplagd i enlighet med de här principerna. De ska också redogöras för i bokslutet.

Dessutom ska en andelsbank ha adekvata verksamhetsprinciper och rutiner som säkerställer att de bestämmelser som gäller bankverksamheten iakttas på ett tillförlitligt sätt. En andelsbank ska minst en gång per år försäkra sig om att verksamhetsprinciperna är aktuella, om att iakttagandet av bestämmelserna har ordnats på ett effektivt sätt samt om att de risker som följer av att bestämmelser inte iakttas är under kontroll.

Rekommendation 26

En andelsbank ska offentliggöra hur internrevisionen har anordnats inom banken.

Uppläggningsen av OP Gruppens internrevision och de viktigaste principerna för internrevisionen ska årligen redovisas i OP Gruppens årsredovisning.

Rekommendation 27

En andelsbank ska fastställa OP Gruppens insideranvisningar och iaktta dem.

En andelsbanks insideranvisningar ska motsvara bestämmelserna i värdepappersmarknadslagen och Finansinspektionens standarder.

Rekommendation 28

Förslaget till revisorer ska offentliggöras i kallelsen till fullmäktigesammanträdet. Om styrelsen inte känner till någon revisorskandidat då möteskallelsen avsänds, ska kandidaterna offentliggöras separat.

Valet av revisor är en av fullmäktiges viktigaste uppgifter, därför måste information om kandidaterna finnas i god tid före sammanträdet. Revisionsutskottet ska bereda valet av revisor. Vid valet ska beaktas att den sammanlagda längden på successiva mandattider för en revisor kan vara högst sju (7) år. Den här regeln tillämpas endast på den huvudansvariga revisorn, inte på en revisionsammanslutning. Det är rekommendabelt att revisionsammanslutningen konkurrensutsätts regelbundet med till exempel 7 års mellanrum.

Rekommendation 29

En andelsbank ska uppge revisorernas arvoden för en räkenskapsperiod. Om det till en revisor har betalats arvoden för tjänster som inte hör till revisionen, ska de nämnas separat.

Beloppet av de arvoden som betalats till en revisor ska offentliggöras i noterna till bokslutet.

Publicering av information om andelsbankens förvaltning och finansiella ställning

Kreditinstitutslagen kräver att ett kreditinstitut informerar på sina nätsidor om hur den efterlever de krav som gäller bolagsstyrning. Genom att offentliggöra informationen om andelsbankens finansiella ställning och förvaltning främjas öppenheten och stärks tillförlitligheten ur ägarkundernas perspektiv.

Rekommendation 30

Andelsbanken ska på sina nätsidor offentliggöra en årlig bolagsstyrningsrapport, principer för andelsbankens bolagsstyrning, andelsbankens stadgar och centrala finansiella nyckeltal. De handlingar som enligt lagen om andelslag ska hållas tillgängliga för medlemmarna ska hållas tillgängliga på andelsbankens nätsidor.

I andelsbankens bolagsstyrningsrapport ingår en beskrivning av hur andelsbankens förvaltning fungerar samt hur de här principerna, lagstiftningen och kraven i myndigheternas föreskrifter efterlevs. I rapporten ingår också personuppgifter om andelsbankens nyckelpersoner.

Förvaltningsrådets revisionsutskott ska behandla bolagsstyrningsrapporten. Rapporten avges årligen över ett kalenderår i taget och upprättas enligt OP Gruppens modell.

Ikraftträdelse

Den här rekommendationen träder uppdaterad i kraft 5.2.2015.

Rekommendation 5 träder beträffande maximitiden för förvaltningsrådsledamöters uppdrag till avvikelse från det här i kraft efter en övergångsperiod på fem år, dvs. 1.3.2019.